

A Fővárosi Ítéltábla a Litresits Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Litresits András) által képviselt dr. felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Dobrossy és Társai Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Szabados Gergő) által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. december 8. napján meghozott 70.P.23.487/2017/15. számú ítélete ellen az alperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 8 napon belül az általa működtetett televíziós csatorna „...” című műsorában olvassa be a következő közleményt:

„Helyreigazítás: A 2017. augusztus 2-án sugárzott ... című műsorunkban valótlanul állítottuk, hogy a dr. ...hoz köthető diákszövetkezet hónapok óta több ezer fiatal munkabérével tartozik.”

Kötelezte az alperest, hogy a közleményt a műsor valamennyi ismétlésében is szerepeltesse.

Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 80.000 forint perköltséget.

Kötelezte az alperest, hogy külön felhívásra fizessen az államnak 36.000 forint illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 343. § (1) bekezdését, valamint a PK 12. számú állásfoglalását.

Kiemelte, hogy a felperes a helyreigazítási kérelmében kifejezetten azt sérelmezte: lehetséges, hogy vannak olyan diákok, akik a munkaerő közvetítéssel foglalkozó cégen keresztül nem jutottak hozzá

munkabérükhöz, de ezek száma semmiképp sem olyan nagyságrendű, mint amit az alperes említett. Az alperes azon hivatkozására tekintettel, hogy az információit dr. ..., illetőleg dr. ... nyilatkozataira alapozta, az elsőfokú bíróság szükségesnek tartotta nevezettek meghallgatását abból a célból, hogy meggyőződjön állításaik alapjairól.

Az elsőfokú bíróság dr. ... írásbeli nyilatkozatában foglaltak alapján azt állapította meg, hogy összesen 51 magánszemély hatalmazta meg a nevezett ügyvédet az Idehaza iskolaszövetkezettel - feltehetően a ... Zrt. szerződő partnerével - történő eljárásra. Arra következtetett, hogy ezen igazolt és objektív számok nem támasztják alá az alperes nyilatkozatát.

Dr. ... tanúvallomása és az általa felmutatott okiratok alapján azt állapította meg, hogy az általa adott adatok alapján a részére ténylegesen adott megbízások számát nem lehetett megállapítani. Kiemelte, hogy a tanú által megadott adatok - különösen a kuplunggyár egyes dolgozói által a tanúval e-mailben kapcsolatot tartó egyetlen személy részére adott megbízások - pontos tartalma, valósága nem ellenőrizhető, így ezen számokat nem fogadhatta el.

Mindkét tanú által hivatkozott zárt Facebook-csoport tagjainak vizsgálata alapján az volt megállapítható, hogy a csoportot körülbelül 880 fő alkotja. Kifejtette, hogy ez a számadat sem alkalmas a károsultak pontos számának alátámasztására, mivel a csoport adminisztrátora pusztán a jelentkezések, illetve a jelentkezők által esetlegesen saját maguk által közölt információk alapján tudja eldönteni, hogy engedélyezi-e számukra, hogy a Facebook-csoport tagjaivá váljanak vagy sem. Így a csoport létszáma azt igazolhatja, hogy mennyien érdeklődnek a csoport tevékenysége iránt. Ezért a csoport létszáma szintén nem adott semmilyen biztos adatot.

Mindezek alapján arra következtetett, hogy a két személy által a médiában tett nyilatkozat, mely szerint több ezer károsult van, semmilyen tényadattal nem volt alátámasztott.

Megítélése szerint az alperes nem is járt el megfelelő gondossággal, amikor ezen személyek nyilatkozatát minden kritika nélkül átvette. Nincs ugyanis arra utaló adat, hogy az alperes mértékadó források megkeresésével megpróbált megbizonyosodni arról, hogy a számokat a nyilatkozók mire alapítják. Kiemelte, hogy az alperesi médiatartalom közzétételét megelőzően pár nappal jelent meg a ... hivatalos MTI-közleménye, amelyben a megállapítottnál is alacsonyabb számadatok szerepeltek. Kifejtette, hogy még a kétségtelennek minősített meghatalmazást adó személyek száma sem feltétlenül egyezik meg a károsultak számával, ha azonban az alperes magasabb károsult számot állít a meghatalmazást adó személyekhez képest, akkor ezt, illetve azt, hogy az információ megszerzése érdekében megfelelő gondossággal járt el, a perben az alperesnek kellett volna bizonyítania, de ez a bizonyítása nem volt sikeres.

Az elrendelt helyreigazítási szövegében a valóságként közzétenni kért tényeket nem rendelte közzétenni, mivel a hivatkozott sajtóközlemény az ítélet időpontját jóval megelőző időpontra irányadó számokat tartalmazott, melyek időközben folyamatosan változtak, és a rendelkezésre álló adatok alapján az elsőfokú bíróság a valóságot nem tudta megállapítani.

Kitért arra, hogy az alperes a tanúk meghallgatását az első tárgyalást megelőzően indítványozta, és igazolta azt, hogy a kérdéses személyek az alperessel egyező állításokat tettek a károsultak számára vonatkozóan, ezért a tanú bizonyítás elrendelésének helye volt.

A felperesnek járó perköltség összegét a Pp. 78. § (1) bekezdése, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) és (2) bekezdés alapján állapította meg. A perköltség tekintetében figyelemmel volt a tárgyalásokon töltött, valamint a felkészülés és a beadványok elkészítésére fordított időre. Értékelte továbbá az ügy egyszerű megítélésű voltát. Elfogadta továbbá, hogy a felperesi jogi képviselőnek Szegedre kellett utaznia a meghatalmazás beszerzése érdekében, ezért útiköltséget és az autópályadíj arányos részét is elszámolta. A felperes telefonálási díjjal kapcsolatos költségigényét kisebb részben tartotta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását. Másodlagosan indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását.

Eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a szabad bizonyítás elvét és azt, hogy a tényállás megállapításának érdekében döntenie kell a bizonyítás módjáról és a bizonyítási eszközök alkalmazásáról. Előadta, hogy a jogszabályoknak megfelelően bejelentette dr. ... tanút és idézhető lakcímét, akinek a vallomásával a tényállításait igazolni kívánta. Az elsőfokú bíróság azonban a tanúmeghallgatást jogszerűtlenül mellőzte, különös tekintettel arra, hogy a tanú olyan személy, aki kifogásolt közlésben szereplő eseményekről közvetlen tudomással bírt. Erre tekintettel a tényállás feltáratlan és a bizonyítási eljárás kiegészítése indokolt.

Hivatkozott továbbá a bizonyítékok téves és okszerűtlen mérlegelésére is. Tévesen értékelte megítélése szerint az elsőfokú bíróság dr. ...nak az ellenkérelemhez csatolt felvételen tett nyilatkozatát, mely szerint egyrészt nem mindenki jelentkezik a zárt Facebook-csoportba, és az elbeszélések alapján a károsultakkal való egyeztetések alapján azt lehet látni, hogy több ezren vannak, másrészt tízezer és ezer közé tette az érintettek számát. Dr. ... által csatolt nyilatkozatban foglaltak nem cáfolják a kifogásolt közlésben foglaltakat, mivel a nyilatkozat nem tartalmaz konkrét adatot a károsultak számát illetően.

Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság tévesen értékelte dr. ... tanú vallomását is, aki a bírósági meghallgatása során többek között előadta, hogy személyes tapasztalatai alapján valós az az állítás, hogy több ezer károsult van.

A fenti bizonyítékok helyes értékelése alapján az állapítható meg, hogy az alperes bizonyította a kifogásolt közlés valóságtartalmát.

Az elsőfokú bíróság mindezeken túlmenően tévesen alkalmazta a PK 12. számú állásfoglalás II. pontjában foglaltakat. Amennyiben ugyanis a teljes közlés egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó részeit összefüggésben vizsgáljuk, megállapítható, hogy az átlag néző számára a károsultak pontos számában való tévedés a nagyságrendre tekintettel nem hamisítja, illetve nem tünteti fel hamis színben a valóságot, emiatt az lényegtelen tévedésnek minősül.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperesnek a másodfokú költségeiben való marasztalását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül mellőzhette dr. ... meghallgatását, figyelemmel arra is, hogy a nevezett maga tett korábban olyan nyilatkozatot, hogy a bíróság előtt igazolni tudja az általa állított számok valóságát. Ehhez képeset éppen az idézésének napján kellett külföldre utaznia, és ezért csatolt írásbeli nyilatkozatot.

... a tanúvallomásában úgy nyilatkozott, hogy hallomásból szerzett ismereteket a több ezres károsulti létszámról. A vallomásával ezt a számadatot kellett volna igazolnia, de amit elmondott értékelhetetlen volt.

A zárt Facebook-csoport létszámával kapcsolatban megjegyezte, hogy annak több, egyébként az ügyben nem érintett újságíró tagja is van. A csoport létszáma a kilencszázat sem érte el, ezért nyilván nem támasztja alá a több ezer károsultról szóló közléseket. Felhívta a figyelmet arra, hogy a műsor ezer és tízezer közötti számadatokat említett, holott a ... Zrt. legjobb időszakában is csak négy-ötezer diákot foglalkoztatott.

Releváns tényként hivatkozott arra, hogy a ...-ügy károsultjainak rendkívüli állami kárrendezéséről szóló 488/2017. (XII. 29.) Korm. rendeletének 2018. február 28. napi jogvesztő határidejét, 2018. június 30-ra módosították. Erre álláspontja szerint azért került sor, mert nem jelentkeztek elegendő létszámban a károsultak, de a jelentkezettek pontos száma sem ismert. Ilyen körülmények között pedig 2017 szeptemberében, októberében megalapozottan nem lehetett több ezres számról beszélni,

és dr. ... sem tudhatott ilyenről 2017 augusztusában.

A fellebbezés nem alapos.

Az alperesi sajtóközlés kiindulópontja az volt, hogy a felperes egy több milliárd forintos költségvetési csalással kapcsolatos ügyben érintett, mégis tiszteletdíjat kap a szombathelyi önkormányzattól. Ezzel állította szembe az alperes azt a körülményt, hogy a felpereshez köthető diákszövetkezet hónapok óta tartozik több ezer diák munkabérével. Az alperes sem vitatta fellebbezésében azt, hogy a sérelmezett közlés, ami a károsultak számát határozta meg, tényállítást tartalmazott. Az alperesnek tehát a perben azt kellett bizonyítania, hogy a hírműsorban általa állított hozzávetőleges károsult szám legalább nagyságrendileg helyes.

Az elsőfokú bíróság 2-I. sorszámu végzésével, a Pp. 3. § (3) bekezdése szerint, a jogvita eldöntése érdekében tájékoztatta az alperest a bizonyításra szoruló tényekről, és az alperes ezek igazolására bizonyítási indítványt tett, melyre tekintettel az elsőfokú bíróság a Pp. 345. § (2) bekezdése alapján az indítványozott tanúkat a következő tárgyalási napra megidézte (10. sorszámu jegyzőkönyv). A megidézett dr. ...t arra is felhívta, hogy a károsodott személyek által részére adott meghatalmazásokat is hozza el a tárgyalásra.

Dr. ... a 11. sorszámu beadványával - a külföldi útjára tekintettel - kérte, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyaláson való részvételétől tekintsen el, és a felhívásnak megfelelően csatolta a kért meghatalmazásokat, valamint a perben értékelhető, releváns írásbeli nyilatkozatot tett. Az elsőfokú bíróság rögzítette továbbá a 12. sorszámu jegyzőkönyvben, hogy a tanú ismételt idézését nem tartja szükségesnek.

Az alperesi jogi képviselő a 2017. december 8-án tartott tárgyaláson (15. sorszámu jegyzőkönyv 6-7. oldalak) fenntartotta dr. ... meghallgatására vonatkozó indítványát azzal, hogy a tanú arról tudna részletesebben nyilatkozni, miszerint a károsultak köre szélesebb a meghatalmazást adók csoportjánál.

A másodfokú bíróság a fentiek alapján azt állapíthatta meg, hogy az elsőfokú bíróság a tájékoztatás, és bizonyítás során körültekintően és a jogszabálynak megfelelően járt el, a bizonyítandó tények alapján pedig nem volt olyan körülmény amely mindenképpen indokoltá tette a tanú meghallgatását. Erre tekintettel nem volt ok az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 252. § (2) és (3) bekezdése alapján való hatályon kívül helyezésére, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályai nem sérültek és a bizonyítás megismétlése sem vált szükségessé.

A károsultak száma, illetve nagyságrendje olyan adat ami igazolható, illetve értékelhető módon valószínűsíthető. Dr. ... nyilatkozata megfelelően értékelhető számadatokat tartalmazott, és az elsőfokú bíróság által kért meghatalmazásokat is mellékelte. Ezekből az adatokból az elsőfokú ítélet tényállásának megalapozásául is szolgáló információk voltak szerezhetőek, melyek viszonyíthatók voltak a felperes által kifogásolt számadathoz. A fellebbezésben foglalt érv, miszerint Dr. ... részletesebb ismerettel is rendelkezik a károsultak körére nézve, olyan általános tartalmú hivatkozás az alperes részéről, mely megfelelő bizonyítékul nem szolgálhat a több ezres számra. A károsultak státusza valamilyen módon a külső szemlélő számára is észlelhetővé válik, ahogyan a szolgáltatott adatok is mutatták. Nem kétséges, hogy a tanú egyéb ismertetekkel is rendelkezik, azonban ezen ismereteit nyilvánvalóan nem tudta pontosan meghatározni, számszerűsíteni, hiszen akkor ezek is pontosan szerepelnének az írásbeli nyilatkozatában. A tanú az általános jellegű információit is rögzítette a beadványában, melyeket az elsőfokú bíróság szintén értékelés tárgyává tett.

Mindezeket figyelembe véve dr. ...tól nem volt olyan tanúvallomás várható, melyre tekintettel a meghallgatására mindenképpen sort kellett volna keríteni.

Dr. ... tanúvallomásának személyes tapasztalatokra vonatkozó része értékelést nyert, mert megbízásokra hivatkozott, melyeknek pontos tartalmát és valóságát az elsőfokú bíróság nem tudta ellenőrizni.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján meggyőzően és okszerűen végezte el a bizonyítékok (írásbeli nyilatkozat, tanúvallomás, okiratok) értékelését, ennek felülmérlegelése nem volt indokolt.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a fellebbező alperes hivatkozását, a PK 12. számú állásfoglalás téves alkalmazásával kapcsolatosan sem. A károsultként figyelembe vehető személyek igazolt száma, olyan jelentős mértékben tért el az alperes által közölt több ezres adattól, ami lényegtelen tévedésre való hivatkozás lehetőségét eleve kétségessé tette. Ugyanakkor az alperesi médiatartalom felütése az volt, hogy a felperes még mindig tiszteletdíjat kap, holott előzetes letartóztatásban van egy több milliárd forintos költségvetési csalással kapcsolatos ügyben. Ezzel állította szembe az alperes a károsultak több ezres számát és a nekik való tartozás tényét. Éppen az alperes tette hangsúlyossá az értékek és számadatok egymásra vonatkoztatásával a károsultak nagyságrendjét, ezért a teljes szövegkörnyezet vizsgálatával nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az lényegtelen körülmény lenne.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság jogszerűen kötelezte az alperest, az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján helyreigazító közlemény közzétételére, ezért határozatát a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperesi fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles viselni a felperes másodfokú perköltségét. A másodfokú bíróság a perköltség összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

A másodfokú bíróság le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján döntött.

Budapest, 2018. március 23.

dr. Kisbán Tamás s. k.
a tanács elnöke, előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s. k.
bíró

Kepesné dr. Bekő Borbála s. k.
bíró